

Is Jezus opgestaan uit de doden?

Dodental:

We schrikken er allemaal van, wanneer een bekend persoon plotseling sterft. De dood is wel “de grote vereffenaar” genoemd. Duizenden stenen merktekens in weidse groene velden spreken ervan. Nobelprijswinnaars, winnaars van Missverkiezingen. Miljardairs. Presidenten. Ze sterven allemaal. Op een dag is het onze beurt.

De vraag die we allemaal stellen is: en dan? Sommigen, zoals de atheïst Bertrand Russell geloven dat de dood het einde is van alle bewustzijn. Russel schreef: “Ik geloof dat ik na mijn dood zal weggroten en dat niets van mijn `ik` zal overleven.”^[1]

Aan de ander kant zei Jezus Christus, dat zij die in Hem geloven eeuwig leven zullen hebben. Heel radicaal stelde hij ten aanhoren van zijn volgelingen: Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven, zoals alle mensen. Bovendien zei hij zijn discipelen dat hij zou bewijzen dat hij de waarheid sprak door te sterven en drie dagen laten op te staan.

Als Jezus werkelijk is opgestaan uit de doden na drie dagen, zoals het Nieuwe Testament beweerd, dan is zijn belofte van een eeuwig leven geloofwaardig. Maar als hij niet is opgestaan, dan staat al het andere dat hij zei ook ter discussie.

De theoloog R.C. Sproul zegt ergens:

“De stelling van de wederopstanding is cruciaal voor het christendom. Als Christus door God is opgewekt uit de doden, dan heeft Hij de geloofsbrieven en de bevoegdheid waar geen andere religieuze leider op kan bogen. Buddha is dood. Mohammed is dood. Mozes is dood. Confucius is dood. Maar, volgens .. het christendom leeft Christus.”^[2]

Mythische verhalen schilderen goden af als Osiris, Isis, Horus en Tammuz, die ook dood gaan en weer levend worden. Maar niemand gelooft in de waarheid van die mythen, omdat er geen greintje bewijs is dat deze goden hebben bestaan, laat staan dat ze terug kwamen uit de dood. Maar voor Jezus Christus is er dwingend bewijs, dat hij 2000 jaar geleden werkelijk bestaan heeft en de geschiedenis enorm heeft beïnvloed (zie: [Heeft Jezus echt bestaan?](#))

Maar zou Jezus' wederopstanding een uitvinding zijn van zijn volgelingen, of de vroege kerk – of is er overtuigend bewijs? Voor sommigen gaat het om oude koeien die je niet meer uit de sloot hoeft te halen. Anderen, die zelf het bewijsmateriaal hebben onderzocht vertellen een ander verhaal. Wat moeten we geloven? Jezus' wederopstanding is immers de grootste boodschap of het grootste bedrog uit de geschiedenis van de mensheid. Onderzoeker Josh McDowell schreef:

“Na meer dan 700 uur dit onderwerp onderzocht en de basis bestudeerd te hebben, ben ik tot de conclusie gekomen dat de wederopstanding van Jezus Christus ofwel een van de gemeenste, kwalijkste, de meest harteloze grappen is die ooit is uitgehaald met de mensheid, of het is het meest fantastische feit uit de geschiedenis.”^[3]

OK, welk van de twee is het? Op de volgende pagina's zullen we zien of er bewijsmateriaal is, om de meest radicale claim uit de geschiedenis, de wederopstanding van Jezus Christus, ofwel te weerleggen of wel te bevestigen.

Cynici En Sceptici

Niet iedereen is bereid om onbevooroordeeld naar feitenmateriaal te kijken. Bertrand Russell geeft toe dat zijn visie op Jezus zich niet inliet met feitelijke gebeurtenissen.^[4] De historicus Joseph Campbell vertelt zijn televisiepubliek zonder maar een stuk bewijs te noemen, dat de wederopstanding van Jezus niet werkelijk heeft plaatsgevonden.^[5] Andere geleerden, zoals John Dominic Crossan van het Jesus Seminar, zijn het met hem eens.^[6] Geen van deze sceptici geeft ook maar een draad bewijs voor zijn uitspraken.

Ware sceptici, in tegenstelling tot cynici, zijn juist geïnteresseerd in bewijzen. In een redactioneel commentaar van het tijdschrift "Skeptic" lezen we deze definitie: "Scepticisme is ... het toepassen van de rede op elke onderwerp, geen heilige huisjes. M.a.w. sceptici gaan geen onderzoek aan, zonder rekening te houden met het feit dat een fenomeen echt kan zijn, of dat een bewering waar mocht zijn. Als we zeggen dat we septisch zijn, bedoelen we dat we overtuigend bewijs willen zien, vóór we geloven."^[7]

Niet een Russell en Crossan, maar vele ware sceptici hebben het bewijsmateriaal voor Jezus' opstanding echt onderzocht. In dit artikel laten we hen onder anderen aan het woord, en we zullen zien hoe zij een en ander hebben geanalyseerd. Voor wat toch wel de belangrijkste vraag is uit de geschiedenis van de mensheid: Is Jezus werkelijk uit de doden opgestaan?

Profetie Over Zichzelf

Nog voor zijn dood vertelde Jezus aan zijn discipelen, dat hij zou worden verraden, gearresteerd en gekruisigd en dat hij na drie dagen weer op zou staan. Een opmerkelijk plan! Jezus was geen entertainer die een nummertje kwam doen op verzoek; maar hij zou met zijn dood en opstanding bewijzen voor iedereen wiens verstand en hart daarvoor openstond, dat hij werkelijk de Messias was.

Bijbelgeleerde Wilbur Smith merkte over Jezus op:

"Toen hij zei dat hij zou opstaan uit de dood, op de derde dag na zijn kruisiging, zei hij iets dat alleen een dwaas zou durven beweren, als hij nog ooit de toewijding van enige discipel zou willen behouden – tenzij hij er zeker van was dat hij uit de doden zou opstaan. Geen stichter van een wereldreligie heeft ooit zoiets durven zeggen."^[8]

Met andere woorden, omdat Jezus duidelijk zijn discipelen had voorgehouden dat hij uit de doden zou opstaan, zou het hem als een bedrieger aan de kaak stellen, als hij daar in in gebreke bleef. Maar we gaan te snel. Hoe is Jezus eigenlijk gestorven voor hij weer opstond (als dat zo was)?

Een Gruwelijke Dood En Toen ...?

Je hebt een idee van de laatste uren van Jezus' aardse leven als je de film hebt gezien van Mel Gibson. Mocht je delen van "The Passion of the Christ" gemist hebben, omdat je wegdook achter je hand (de film had net zo goed met een rood-filter gemaakt kunnen zijn), sla dan de laatste pagina's maar op van een willekeurig Evangelie in je Nieuwe Testament om de gaten te vullen.

Zoals Jezus voorspeld had, werd hij verraden door een van zijn eigen discipelen, Judas Iscariot en werd hij gearresteerd. In een schijnproces onder Pontius Pilatus, de Romeinse gouverneur, werd hij tot de kruisdood veroordeeld. Voordat hij aan het kruis genageld werd, werd hij geslagen met de Romeinse 'kat-met-negen-staarten', een zweep met stukjes been en metaal, die het vlees openhalen. Hij werd herhaaldelijk geslagen, geschopt en bespuugd.

Daarna werden de zware ijzeren nagels door de Romeinse beulen met grote hamers in Jezus' polsen en voeten gedreven. Uiteindelijk werd het kruis in een gat in de grond gezet, tussen twee andere kruisen met veroordeelde moordenaars.

Jezus heeft ongeveer 6 uur aan dat kruis gehangen. Toen, om 3 uur 's middags, dus precies op het tijdstip dat het Paaslam werd geslacht als een zondoffer (nogal symbolisch, niet?) – riep Jezus uit: "Het is volbracht" (in het

Aramees) en stierf. Plotseling werd de hemel donker en er was een aardbeving in heel het land.[\[9\]](#)

Pilatus wilde zeker weten dat Jezus dood was, voor hij toestemming zou geven om het gekruisigde lichaam te laten begraven. Daarom stootte een Romeinse wacht zijn speer in Jezus' zij. Het mengsel van vocht en bloed dat eruit stroomde was een duidelijke aanwijzing dat Jezus gestorven was. Jezus' lichaam werd van het kruis afgenomen en begraven in het graf van Josef van Arimathea. Romeinse wachten verzegelden daarna de tombe en stelden een 24-uurs wacht in.

Ondertussen waren Jezus volgelingen in shock. Dr. J.P. Moreland schrijft over hun geestelijke gesteldheid: "Ze wisten niet meer zo zeker dat Jezus was gezonden door God. Hun was geleerd, dat God zijn Messias niet in de dood zou verlaten. Ze verspreidden zich. De Jezus-beweging was op sterven na dood."[\[10\]](#)

Alle hoop was vervlogen. Rome en de Joodse leiders hadden gezegevierd – zo leek het toch.

Iets Is Er Gebeurd

Maar het einde was het nog niet. De Jezus-beweging verdween niet van de aardbodem (kennelijk), maar de christenheid is vandaag 's werelds grootste religie. Daarom moeten we erachter komen wat er gebeurd is nadat Jezus' lichaam van het kruis gehaald en in het graf was gelegd.

In een artikel in de New York Times haalt Peter Steinfeld de opmerkelijke zaken aan, zoals die zich ontvouwen, drie dagen na Jezus' dood: "Kort na Jezus' terechtstelling werden zijn volgelingen plotseling van een bange, verslagen groep veranderd in mensen, van wie de boodschap over een levende Jezus en een komend koninkrijk, verkondigd met gevaar voor eigen leven, uiteindelijk een wereldrijk veranderde. Iets gebeurde er..., waar wat precies?"[\[11\]](#) Dat is de vraag die we moeten beantwoorden door de feiten te onderzoeken.

Er zijn maar 5 mogelijke verklaringen voor Jezus' vermeende opstanding, zoals die ons in het Nieuwe Testament wordt voorgesteld:

1. Jezus is niet werkelijk gestorven aan het kruis.
2. De "opstanding" is één grote samenzwering.
3. De discipelen hallucineerden.
4. Het hele verhaal is één legende.
5. Het is werkelijk zo gebeurd.

Laten we deze opties een voor een doorlopen en zien welke het beste bij de feiten past.

Is Jezus Dood Geweest?

"Laat ik beginnen met u te vertellen dat Marley dood was. Heus dood – daaraan twijfelde geen sterveling". Zo begint "A Christmas Carol" van Charles Dickens.[\(a\)](#) Hij wilde niemand in het ongewisse laten van het bovennatuurlijke karakter van wat spoedig zou plaatsvinden in het verhaal. Op dezelfde manier moeten ook wij, voor we ons als Privé Detectives op de zaak van de wederopstanding werpen, eerst vaststellen, dat er daadwerkelijk sprake is van een dood lichaam. Je leest wel eens een enkele keer in de krant, dat nog in het mortuarium een "lichaam" weer beweegt en bij komt... Zou zoiets ook met Jezus gebeurd kunnen zijn?

Sommigen hebben beweerd, dat Jezus de kruisiging overleefd heeft en dat hij weer bij kwam in de koele, vochtige lucht van de tombe. "Wauw, hoe lang ben ik bewusteloos geweest?" Maar die theorie lijkt niet te stroken met het medisch bewijsmateriaal. Een artikel in het 'Tijdschrift van het Amerikaans Medisch Genootschap' legt uit waarom die "flauw-val-theorie" onhoudbaar is: "Het is duidelijk dat het medisch en historisch bewijsmateriaal laat zien, dat Jezus dood was... De speer, die tussen zijn ribben werd gestoken, perforeerde waarschijnlijk niet alleen de rechter long, maar ook het pericardium en het hart, waarmee zijn dood werd bevestigd."[\[12\]](#) Maar deze diagnose zou betwijfeld kunnen worden, hij vindt immers pas plaats na 2000 jaar.

Bevestiging vinden we bijvoorbeeld in de verslagen van niet-christen historici van om en nabij de tijd dat Jezus

leefde. Drie daarvan vermelden de dood van Jezus.

- Lucianus (ca.120 – 180 na Chr.) verwijst naar Jezus als “een gekruisigde sofist” (filosoof).[\[13\]](#)
- Flavius Josephus (ca.37-ca.100 na Chr.) schreef: “In die tijd trad Jezus op, een wijs man, want hij deed verbazingwekkende dingen. Nadat Pilatus hem tot de kruisdood veroordeelde, op voorspraak van onze leiders, stopten zij die van hem hielden daar bepaald niet mee.”[\[14\]](#)
- Tacitus (ca. 56?ca.120 na Chr.) schreef: “Christus, van wie de naam zijn oorsprong had, onderging de doodstraf .. van de hand van Pontius Pilatus, onze procurator.”[\[15\]](#)

Dit is net zoeken in stoffige archieven en dan zowaar stuiten op niet minder dan een hoofdartikel in de Jerusalem Post uit het jaar 33, waarin staat dat Jezus gekruisigd en dood is. Niet slecht voor wat speurwerk en tamelijk overtuigend.

Sterker nog, er is geen enkel historisch verslag, van christenen, Romeinen of Joden, dat ofwel het bestaan van Jezus of zijn begrafenis aanvecht. “Dat hij gekruisigd is, is zo zeker als geschiedenis kan zijn.”[\[16\]](#) Gezien deze bewijzen hebben we goede papieren om de eerste van de vijf opties te schrappen: Jezus was duidelijk dood – “daaraan twijfelde geen sterveling”.

De Kwestie Van Een Leeg Graf

Geen historicus die zichzelf serieus neemt twijfelt er aan, dat Jezus dood was, toen hij van het kruis werd genomen. Maar velen hebben zich afgevraagd hoe zijn lichaam verdween uit het graf. De Britse journalist dr. Frank Morison hield de wederopstanding aanvankelijk voor een legende of bedrog; en hij begon aan onderzoek voor een boek om dat aan te tonen.[\[17\]](#) Het boek werd beroemd, maar om een andere reden dan het plan was, zoals we zullen zien.

Morison probeerde eerst de zaak van het lege graf op te lossen. De tombe was het eigendom van een lid van het Sanhedrin, Jozef van Arimathea. In Israël in die tijd was dat zo'n beetje hetzelfde als popster-status nu. Iedereen wist wie er lid was van die Raad. Jozef moet een bestaand persoon zijn geweest. Anders zouden de Joodse leiders dat als eerste hebben aangegrepen om het verhaal te ontcrachten als bedrog, in hun pogingen om de wederopstanding aan te vallen. Bovendien moet Jozefs graf een bekende plek zijn geweest en eenvoudig te identificeren. Dus de vlieger van het ‘kwijt zijn geraakt op het kerkhof’ gaat niet op.

Morison vroeg zich af, waarom Jezus' vijanden de ‘mythe van de lege tombe’ niet bestreden hebben, als het niet waar was. De ontdekking van Jezus' lichaam zou immers het hele verhaal in duigen hebben doen vallen.

En wat we historisch weten van Jezus' vijanden is dat ze zijn discipelen hebben beschuldigd van het stelen van zijn lichaam. Een beschuldiging die duidelijk is gebaseerd op het gedeelde uitgangspunt, dat de tombe leeg is!

Dr. Paul L. Maier, hoogleraar Antieke Geschiedenis aan de universiteit van West Michigan, stelde het zo: “Als alle bewijsmateriaal zorgvuldig en eerlijk wordt gewogen dan is de conclusie gerechtvaardigd, dat het graf waarin Jezus begraven was, inderdaad leeg was op Eerste Paasdag. En er is nog geen draad aan bewijs ontdekt dat die stelling ondergraaft.”[\[18\]](#)

De Joodse leiders waren perplex en beschuldigden de discipelen van het stelen van Jezus' lichaam. Maar de Romeinen hadden een 24-uurs wacht ingesteld bij het graf met een ge oefende bewakingseenheid (bestaande 4 tot 12 soldaten). Morison vroeg zich af: “Hoe hebben deze professionele krachten het laten gebeuren, dat Jezus lichaam geroofd werd?” Het was ronduit onmogelijk om daar voorbij te glippen en een steen van 2000 kilo weg te schuiven. Maar de steen was wel weg en het lichaam van Jezus was daar niet meer.

Als Jezus' lichaam ergens terug te vinden was, zouden zijn vijanden de opstandings-zeepbel spoedig hebben kunnen laten klappen. Tom Anderson, voormalig voorzitter van de Californische vereniging van gerechtsadvocaten, vat de kracht van dat argument zo samen:

“Neem een gebeurtenis waarover zo breed gepubliceerd is, dan zou je toch denken dat er wel één

historicus, één ooggetuige, één tegenstander was, die voor eens en altijd vast had gelegd, dat hij Christus' lichaam had gezien? De stilte van de geschiedenis is oorverdovend als het gaat om een getuige à charge tegen de wederopstanding..."[19]

Dus, zonder lichaam en met een bekend graf, dat duidelijk leeg was, accepteerde Morison het bewijs, dat Jezus' lichaam op de een of andere manier werkelijk was verdwenen uit het graf.

Grafrovers?

Morison ging door met zijn onderzoek en begon naar de motieven te kijken van de volgelingen van Jezus. Misschien kwam de geënceneerde wederopstanding feitelijk neer op een gestolen lichaam. Maar hoe verklaren we dan de vermelde verschijningen van de opgestane Jezus? Historicus Paul Johnson schreef, in Geschiedenis van de Joden: "Waar het om draait is niet de omstandigheden van zijn dood, maar het feit dat hardnekkig werd geloofd, in een steeds bredere kring, dat hij werkelijk opgestaan was."[20]

Het graf was inderdaad leeg. Maar het enkel afwezig zijn van zijn lichaam had Jezus' volgeling nooit zo kunnen 'opwekken' (zeker niet als zij zelf de rovers waren geweest). Er moet iets zeer bijzonders hebben plaatsgehad, want de volgelingen van Jezus hielden plotseling op met rouwen, ze kwamen uit hun schuilplaatsen en begonnen zonder vrees te verkondigen dat ze Jezus levend hadden gezien.

Elk ooggetuigenverslag vermeldt dat Jezus plotseling in levende lijve voor hen stond, de vrouwen eerst. Morison vroeg zich af, waarom samenzweerders vrouwen centraal zouden stelen in hun snode plan. In de eerste eeuw hadden vrouwen praktisch geen rechten, geen rechterlijke persoonlijkheid, geen status. Om betrouwbaar over te komen, hadden de samenzweerders zeker mannen en geen vrouwen neergezet die als eersten Jezus levend zagen, zo redeneerde Morison. En toch lezen we, dat vrouwen hem aanraakten, met hem spraken en de eerste waren die het lege graf zagen.

Later, volgens de ooggetuigenverslagen, zagen al de discipelen Jezus in meer dan tien aparte gebeurtenissen. Ze schreven dat hij hun zijn handen en voeten toonde en dat ze hem moesten aanraken. En hij zou met hen gegeten hebben en verscheen later aan meer dan 500 tegelijkertijd.

De rechtsgeleerde John Warwick Montgomery stelde: "In 56 na chr. schreef de apostel Paulus dat meer dan 500 mensen de opgestane Jezus hadden gezien en de meesten van hen nog in leven waren (1 Cor. 15:6 e.v.). Het is volstrekt ongeloofwaardig dat de vroege christenen zo'n verhaal hadden kunnen verzinnen en het vervolgens verkondigden onder diegenen, die het hele verhaal simpel konden weerleggen door te wijzen op het lichaam van Jezus."[21]

De bijbelgeleerden Geisler en Turek vallen hem bij: "Als de wederopstanding niet heeft plaatsgevonden, waarom zou de apostel Paulus dan zo'n lijst met veronderstelde ooggetuigen hebben gegeven? Hij zou onmiddellijk alle geloofwaardigheid hebben verloren bij zijn lezers in Corinthe door zo schaamteloos te liegen."[22]

Petrus vertelde tegen een menigte in Caesarea waarom hij en de andere discipelen zo overtuigd waren dat Jezus leefde: 'En wij zijn getuigen van alles wat Hij gedaan heeft, zowel in het Joodse land als in Jeruzalem. Hem hebben ze gedood door [Hem] aan een hout te hangen. Deze heeft God op de derde dag opgewekt ...[en dat heeft Hij bekend gemaakt] aan ons die met Hem gegeten en gedronken hebben, nadat Hij uit de doden opgestaan was' (Han 10:39 e.v.)

De Britse Bijbelgeleerde Michael Green merkte op: "De verschijningen van Jezus zo authentiek als iets maar kan zijn uit de oudheid... Er kan geen rationele twijfel aan bestaan, dat ze echt gebeurd zijn."[23]

Volhardend Tot Het Einde

Als de ooggetuigenverslagen nog niet genoeg waren om te tornen aan Morison's scepsis – hij was ook verbaasd over het gedrag van de discipelen. Historici, psychologen en sceptici staan samen voor het raadsel van het

historische feit, dat deze 11 voormalige lafaards plotseling bereid waren vernedering, marteling en de dood te ondergaan. Op een na zijn alle discipelen als martelaars gestorven. Zouden ze bereid zijn zo ver te gaan voor een leugen, terwijl ze wisten, dat ze zelf het lichaam hadden weggenomen?

De Islamitische 'martelaren' van "11 september" hebben bewezen dat sommigen bereid zijn te sterven voor een verkeerde zaak, waar ze toch in geloven. Maar willens en wetens een martelaar worden voor een leugen is krankzinnig. Paul Little schreef hierover: "Mensen zijn bereid te sterven voor een zaak die zij recht achten, die toch feitelijk verkeerd is. Maar niet voor een zaak waarvan zij weten dat het een leugen is."[\[24\]](#) Jezus' discipelen handelden in overeenstemming met een oprecht geloof dat hun leider in leven was.

Niemand heeft aannemelijk kunnen maken waarom de discipelen zouden hebben willen sterven voor een leugen. Maar zelfs als ze allen samenzwoeren over Jezus' opstanding, hoe hebben ze die samenzwering dan tientallen jaren kunnen volhouden, zonder dat iemand de zaak verraadde voor geld of aanzien? Moreland schreef: "Mensen die liegen om er beter van te worden blijven niet lang standvastig, met name als de tegenslagen de voordelen te niet doen?"[\[25\]](#)

De voormalige "zwarte jongen" van de Nixon regering, Chuck Colson, gedagvaard in het Watergate-schandaal, wees ooit op de onmogelijkheid, dat meerdere mensen één bepaalde leugen vasthouden voor langere tijd:

"Ik weet dat de wederopstanding waar gebeurd is en Watergate was voor mij het bewijs. Waarom? Omdat 12 mensen getuigden dat ze Jezus hadden gezien, opgestaan uit de doden, en ze hielden dat 40 jaar lang vast, niet één kwam erop terug. Elk van hen was geslagen, gemarteld, gestenigd en in de gevangenis gegooid. Dat hadden ze niet volgehouden als het niet waar was. In Watergate waren 12 van de machtigste mensen op aarde verwickeld – en ze konden een leugen nog geen drie weken volhouden. En jij vertelt me dat 12 apostelen 40 jaar lang een leugen konden vasthouden? Volstrekt onmogelijk."[\[26\]](#)

Iets is er gebeurd, dat alles veranderde voor deze mannen en vrouwen. Morison geeft toe: "Wie ook maar in aanraking komt met dit probleem, moet vroeg of laat een feit onder ogen zien, dat zich niet weg laat verklaren. ... Het feit, dat een diepe overtuiging kwam over een kleine groep mensen – een verandering die getuigt van het feit dat Jezus is opgestaan uit het graf."[\[27\]](#)

Waren De Discipelen Aan Het Hallucineren?

Er zijn nog altijd mensen die een dikke Elvis Presley met grijze haren in een snackbar hebben gezien. En er zijn mensen die beweren dat ze de afgelopen nacht met buitenaardse wezens hebben doorgebracht in hun moederschap om vreselijke experimenten te ondergaan. Soms kunnen bepaalde mensen dingen "zien" die ze willen, die er niet echt zijn. En daarom hebben sommigen beweerd dat de discipelen zo mistroostig waren over de kruisiging, dat hun verlangen om Jezus levend te zien collectieve hallucinatie te weeg bracht. Is dat mogelijk?

Psycholoog Gary Collins, voormalig voorzitter van Amerikaanse Vereniging van Christen Psychologen, werd ooit gevraagd of hallucinatie de reden kon zijn voor het radicaal veranderde gedrag van de discipelen. Collins merkte op, "Hallucinaties zijn individuele aangelegenheden. Uit de aard der zaak kan slechts één persoon een hallucinatie zien. Het is zeker niet iets wat door een groep mensen kan worden waargenomen."[\[28\]](#)

Hallucinatie kan niet in de buurt komen als verklaring, volgens psycholoog Thomas J. Thorburn. "Het is absoluut ondenkbaar dat 500 personen, van gemiddelde geestelijke gezondheid, allemaal tegelijk dezelfde zintuiglijke waarneming hebben – visueel, auditief, tast – en dat al deze ... ervaringen geheel en al zouden berusten op .. hallucinatie."[\[29\]](#)

Bovendien, vanuit de psychologie van hallucinaties weten we, dat de persoon die ze heeft, in zo'n geestestoestand moet zijn, dat hij zo graag die persoon wil zien, dat zijn geest het zelf 'verzint'. Twee grote leiders van de vroege kerk, Jacobus en Paulus, hebben beide de opgestane Jezus ontmoet; en geen van beide zagen ze uit naar dat genoeg! De apostel Paulus leidde op dat moment immers de eerste christenvervolgingen en zijn bekering blijft onverklaarbaar, tenzij men zijn eigen getuigenis aanvaardt, dat Jezus hem verscheen,

opgestaan en al.

Van Leugen Naar Legende

Sommige sceptici zijn niet overtuigd en wijten het opstandingverhaal aan een legende die begon met een leugen of een aantal mensen die meenden dat ze een opgestane Jezus gezien hadden. Mettertijd zou de legende 'gegroeid' zijn en opgepoetst iedere keer als het verhaal doorgegeven werd. In deze theorie staat Jezus' opstanding op hetzelfde niveau als de Ronde Tafel van koning Arthur, Hansje Brinker met zijn vinger in de dijk, en de belofte dat de AOW nog bestaat als we zelf 70 zijn.

Maar die theorie heeft drie grote problemen.

1. Legendes komen zelden tot stand terwijl er nog massa's getuigen zijn die het kunnen weerleggen. Een historicus van het antieke Rome en Griekenland, A. N. Sherwin-White, stelde dat het nieuws over de opstanding zich te spoedig en te snel verspreidde om een legende te kunnen zijn.[\[30\]](#)
2. Legendes ontwikkelen zich door mondelinge overlevering en hebben geen eigentijdse historische documentatie, die geverifieerd kon worden. Maar de Evangelieën zijn binnen drie decennia na de opstanding geschreven.[\[31\]](#)
3. De legendetheorie verklaart niet waarom het graf leeg was, noch de historisch geverifieerde overtuiging van de apostelen dat Jezus leefde.[\[32\]](#)

Waarom Won Het Christendom?

Morison was verbijsterd over het feit dat "een kleine onbeduidende beweging in staat was de overhand te verkrijgen over het geslepen Joodse establishment en de macht van Rome." Waarom wonnen ze, tegenover zo'n overmacht?

Hij schreef: "Binnen 20 jaar hadden de beweringen van deze boeren uit Galilea de Joodse kerk ontwricht... Binnen 50 jaar begon het de vrede van het Romeinse Rijk te bedreigen. Als we alles erover gezegd hebben dat zich laat zeggen... staan we nog steeds tegenover het grootste mysterie: Waarom wonnen ze?"[\[33\]](#)

Alles in ogenschouw genomen, had het christendom aan het kruis moeten uitsterven, toen de discipelen vluchtten voor hun leven. Maar ze voeren voort en vestigden een groeiende christelijke beweging.

J.N.D. Anderson schreef, "Denk je de psychologische absurditeit eens in van een stelletje verslagen lafaards, die angstig bij elkaar gekropen waren ergens in een bovenkamer, en twee dagen later zich omvormde tot een gezelschap dat door geen vervolging kon worden gestopt. – En dan deze dramatische overgang te moeten toeschrijven aan zoiets niet tot de verbeelding sprekends als een armzalig verzinsel... Dat slaat gewoon nergens op."[\[34\]](#)

Vele geleerden geloven (in woorden van een antieke commentator) dat "het bloed van de martelaren het zaad van de kerk was." Historicus Will Durant merkte op: "Caesar en Christus stonden tegenover elkaar in de arena en Christus won."[\[35\]](#)

Een Verrassende Conclusie

Mythe, hallucinatie en een gebrekkige lijkschouwing kunnen het niet verklaren; er zijn onweerlegbare aanwijzingen voor een leeg graf, een groot aantal ooggetuigenverklaringen over zijn verschijning; en de omslag en impact op de wereld van hen die zeggen hem gezien te hebben... Morison raakte ervan overtuigd dat zijn aanvankelijk vooroordeel tegen de wederopstanding van Jezus ongegrond was. Hij begon aan een nieuw boek – met als titel: "Who moved the stone?" (Wie rolde de steen weg?) om zijn nieuwe conclusies uit te leggen. Morison volgde simpelweg het spoor dat het bewijsmateriaal bood, aanwijzing voor aanwijzing, tot de waarheid hem helder scheen. Tot zijn verrassing bracht het hem tot geloof in de wederopstanding.

In zijn eerste hoofdstuk, "Het boek dat maar niet geschreven wilde worden", legt deze voormalige scepticus uit hoe het bewijsmateriaal hem overtuigde dat Jezus' opstanding een waarachtig historisch feit was. "Het was alsof iemand door een bos wilde lopen over een bekend en veel betreden pad, om plotseling op een plaats naar buiten te komen, die hij niet verwachtte."[\[36\]](#)

Morison is de enige niet. Menig scepticus heeft het bewijsmateriaal voor Jezus' wederopstanding onderzocht en het aanvaard als meest verbazingwekkende feit uit de menselijke geschiedenis. Maar de wederopstanding van Jezus Christus roept ook een vraag op: Wat heeft het feit dat Jezus de dood overwon te maken met mijn leven? Het antwoord op die vraag is de kern van het Nieuwe Testament.

Heeft Jezus Verteld Wat Er Gebeurt Na Onze Dood?

Als Jezus werkelijk uit de doden is opgestaan, dan weet alleen hij wat er aan de andere kant is. Wat heeft Jezus gezegd over de bedoeling van het leven en onze toekomst? Zijn er vele wegen die naar God leiden, of stelde Jezus dat hij de enige weg was? Lees de onthutsende antwoorden in "[Waarom Jezus](#)"

Kan Jezus Zin Geven Aan Het Leven?

"Waarom Jezus" gaat in op de vraag of Jezus relevant is voor het leven van vandaag de dag. Kan Jezus antwoord geven op de vragen van het leven: "Wie ben ik?", "Waarom ben ik hier?" En "Waar ga ik heen?". Dode kathedralen en crucifixen hebben sommigen tot de conclusie gebracht dat Jezus dat niet kan, en dat hij ons heeft achtergelaten in een wereld die 'door' aan het draaien is. Maar Jezus heeft dingen over het leven gezegd en ons doel hier op aarde, die onderzocht moeten worden voor we hem afschrijven als ongeïnteresseerd of onmachtig. [Dit artikel gaat in op het mysterie waarom Jezus naar de aarde kwam...](#)

Eindnoten

1. Paul Edwards, "Great Minds: Bertrand Russell" *Free Inquiry*, December 2004/januari 2005, 46.
2. R. C. Sproul, *Reason to Believe* (Grand Rapids, MI: Lamplighter, 1982), 44.
3. Josh McDowell, *The New Evidence That Demands a Verdict* (San Bernardino, CA: Here's Life, 1999), 203.
4. Bertrand Russell, *Why I Am Not a Christian* (New York: Simon & Schuster, 1957), 16.
5. Joseph Campbell, interview met Bill Moyers, *Joseph Campbell and the Power of Myth*, PBS TV special, 1988.
6. Michael J. Wilkins en J. P. Moreland, ed., *Jesus Under Fire* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1995), 2.
7. "What Is a Skeptic?" redactioneel in *Skeptic*, vol 11, no. 2), 5.
8. Wilbur M. Smith, *A Great Certainty in This Hour of World Crises* (Wheaton, ILL: Van Kampen Press, 1951), 10, 11. McDowell, *New Evidence*, 209.
9. Historicus Will Durant vermeldde: "Ongeveer halverwege de eerste eeuw beweerde een heiden met de naam Thallus .. dat de abnormale duisternis, die bij de dood van Christus zou hebben plaats gehad, een gewoon natuurverschijnsel was en toevallig; de bewering ging kennelijk uit van het bestaan van Christus. Het ontkennen van zijn werkelijke bestaan is iets dat bij de meest verwoede heidense en Joodse vijanden van het ontlukende christendom kennelijk niet op kwam". Will Durant, *Caesar and Christ*, deel 3 van "The Story of Civilization" (New York: Simon & Schuster, 1972), 555.
10. Aangehaald in J. P. Moreland interview, Lee Strobel, *The Case for Christ* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1998), 246.
11. Peter Steinfeld, "Jesus Died – And Then What Happened?" *New York Times*, April 3, 1988, E9.
12. William D. Edwards, M.D., et al., "On the Physical Death of Jesus Christ," *Journal of the American Medical Association* 255:11, March 21, 1986. Aangehaald in McDowell, *New Evidence*, 224.
13. Lucian, Peregrinus Proteus. Aangehaald in McDowell, *New Evidence*, 82.
14. Josephus, Flavius, *Antiquities of the Jews*, 18. 63, 64. [Alhoewel delen van Josephus' opmerkingen over Jezus omstreden zijn, wordt deze verwijzing van een Pilatus die hem tot het kruis veroordeeld voor authentiek gehouden door de meeste geleerden.] McDowell, 82.
15. Tacitus, *Annals*, 15, 44. *In Great Books of the Western World*, ed. By Robert Maynard Hutchins, Vol.

15. *The Annals and The Histories by Cornelius Tacitus* (Chicago: William Benton, 1952). McDowell, 81, 82.
16. Gary R. Habermas and Michael R. Licona, *The Case for the Resurrection of Jesus* (Grand Rapids, MI: Kregel, 2004), 49.
17. Frank Morison, *Who Moved the Stone?* (Grand Rapids, MI: Lamplighter, 1958), 9.
18. Paul L. Maier, *Independent Press Telegram*, Long Beach, CA: April 21, 1973. Aangehaald in Josh McDowell, *The Resurrection Factor* (San Bernardino, CA: Here's Life, 1981), 10.
19. Aangehaald in Josh McDowell, *The Resurrection Factor* (San Bernardino, CA: Here's Life, 1981), 66. McDowell, *The Resurrection Factor*, 66.
20. Paul Johnson, *A History of the Jews* (New York: Harper & Row, 1988), 130.
21. John W. Montgomery, *History and Christianity* (Downers Grove, ILL: InterVarsity Press, 1971), 78. Aangehaald in McDowell, *New Evidence*, 249.
22. Norman L. Geisler en Frank Turek, *I Don't Have Enough Faith to Be an Atheist* (Wheaton, IL: Crossway, 2004), 243.
23. Michael Green, *The Empty Cross of Jesus* (Downers Grove, IL: InterVarsity, 1984), 97, aangehaald in John Ankerberg en John Weldon, *Knowing the Truth about the Resurrection* (Eugene, OR: Harvest House), 22.
24. Paul Little, *Know Why You Believe* (Wheaton, IL: Victor, 1967), 44.
25. J. P. Moreland, *Scaling the Secular City*, (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 2000), 172.
26. Charles Colson, "The Paradox of Power," *Power to Change*, www.powertochange.ie/changed/index_Leaders.
27. Morison, 104.
28. Gary Collins aangehaald in Strobel, 238.
29. Thomas James Thorburn, *The Resurrection Narratives and Modern Criticism* (London: Kegan Paul, Trench, Trubner & Co., Ltd., 1910.), 158, 159.
30. Sherwin-White, *Roman Society*, 190.
31. Habermas and Licona, 85.
32. Habermas and Licona, 87.
33. Morison, 115.
34. J. N. D. Anderson, "The Resurrection of Jesus Christ," *Christianity Today*, 12. April, 1968.
35. Durant, *Caesar and Christ*, 652.
36. Morison, 9.

a) Nederlandse vertaling uit: "Scrooge en Marley", L.J. Veen, Amsterdam, 1947